

Arkeologisk förundersökning 2021

Vä 154:2, fornlämning L1990:7375

HUSBYGGE

Kristianstads kommun
Skåne län

Arkeologisk förundersökning 2021

Vä 154:2,
fornlämning L1990:7375

HUSBYGGE

Kristianstads kommun

Skåne län

Skånearkeologi

Per Sarnäs

Midgårdsgatan 3

216 19 Malmö

Tel: 0708-82 78 16

E-post: info@skanearkeologi.se

Webb: www.skanearkeologi.se

Arkeologisk förundersökning 2021

Vä 154:2, fornlämning L1990:7375

Husbygge

Kristianstads kommun

Skåne län

Skånearkeologi

Rapport 2021:11

Författare: Per Sarnäs

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagsbild: Schakt 1 från öster

Kartor: © Lantmäteriet/Metria ordernr 952525

© Skånearkeologi 2021

Innehåll

Undersökningens bakgrund och resultat	5
Utvärdering	6
Referenser	6
Tekniska och administrativa uppgifter	6

Undersökningens bakgrund och resultat

Med anledning av att Niclas och Paula Wright planerar uppföra ett enfamiljshus inom fastigheten Vä 154:2 som ligger inom Vä medeltida stadsområde (L1990:7375), beslutade länsstyrelsen Skåne om en avgränsande arkeologisk förundersökning.

Syftet med förundersökningen var att avgränsa fornlämningen inom undersökningsområdet.

Den arkeologiska förundersökningen genomfördes i form av en sökschaktning med grävmaskin kompletterat med viss handgrävning och metalldetektering.

Tre schakt med en sammanlagd yta av 48 m² upptogs med grävmaskin. De två långa schakten drogs där det nya husets grunder skulle anläggas. Schaktningen för schakt 1 började i norr och omedelbart påträffades husgrunden efter det hus som uppfördes på 1880-talet och som brändes upp på 1960-talet av den lokala brandkåren (Niclas Wright muntl.). Denna husgrund utgjordes av en dubbel kallmurad grund som var djupt nedgrävd. Schaktet flyttades något österut så att schaktet gick fritt från den gamla husgrunden. I schaktet framkom ett lergolv som sträckte sig längs hela schaktet. Det framkom flera lösfynd av yngre rödgods och djurben i och strax ovanför lergolvet. Två ”rutor” upptogs i schaktet för att undersöka underliggande lager. I ruta 1 framkom rikligt med yngre rödgods och djurben. Det påträffades även en skärva äldre rödgods. Under lergolvet vidtog ett 1–1,5 m svart kulturpåverkat lager som var fyndtomt. Lagret var hårt packat som om man gått mycket på det. Den andra rutan upptogs i den södra delen av schaktet. Här förekom två horisonter med lergolv. Fynden utgjordes av yngre rödgods, tegelbitar och djurben samt ett fiskben. Under lergolvet vidtog ett ca 0,2–0,3 m tjockt fyndtomt jordlager. I botten av rutan framkom flera stenar som låg utan systematik eller riktning. Troligen rör det sig om ett odlingsröse då stenarna var runda och inte den sort man använder vid kallmurning. I denna del av schaktet framkom som lösfynd en slaggklump som kan ha varit en så kallad botten-skålla med konvex botten och konkav topp. Lergolvet avsöktes med metalldetektor varvid endast mindre järnföremål indikerades. I schakt 2 framkom den västra husgrunden efter det gamla huset. Schaktet hamnade på insidan av grundmuren. Schakt 3 upptogs för att bedöma om det förekom källare även i denna del. I schakt 3 framkom ett källargolv av tegel. Det gamla huset har haft källare under hela byggnaden. Mellan det planerade huset och Kung Valdemars väg förekom stubbar av varierande storlek. Dessa togs upp med grävmaskin och med två av de större stubbarna i norra delen följde delar av lergolvet med upp.

Figur 3. Schaktplan med framkomna lämningar. Lerlagret är markerat med gult. Det gamla husets grundmurar är markerade med grått.

Utvärdering

Det hus som planeras uppföras kommer att ligga rakt ovanför det gamla huset och kommer inte att påverka fornlämningen. Lergolvet har skadats vid uppförandet av det gamla huset så utbredningen västerut går inte att avgöra. Lergolvet sträcker sig längre österut vilket upptagandet av stubbarna visade.

Lergolvet är rester efter ett hus vars datering torde som äldst vara från slutet av 1500-talet vilket fynden av fat i yngre rödgods indikerar. Det samlade intrycket av keramiken antyder dock en datering till 1600–1700-tal. Huset kan därför härröra från den bebyggelse som uppförts efter 1614 då Kungen uppmanade Väborna att flytta till Kristianstad som ett resultat av att Gustav II Adolf lät bränna Vä 1612.

Referenser

Kartmaterial

Fastighetskartan

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer 431-20911-2020
Skånearkeologis diarienummer 202111

Län Skåne
Kommun Kristianstad
Socken Vä
Fastighet Vä 154:2
RAÄ-nummer L1990:7375/ Vä 72:1

Koordinatsystem Sweref 99 TM
N koordinat 6205438
E koordinat 442938
M ö.h. 29–30

Fältarbetstid 2021-06-09
Antal arbetsdagar 1
Antal arkeologtimmar 8
Antal maskintimmar 6

Undersökt yta 48 m²

Projektansvarig Per Sarnäs
Uppdragsgivare Niclas & Paula Wright

Arkivmaterial i form av shp-filer, digitala foton och rapportoriginal förvaras på Lunds universitets historiska museum.